

TILINPÄÄTÖSPUHE 2022 / RKAHELIN

(19.6.2023)

Historiasta pitäisi oppia. En mene pitkälle historiaan. Totean vain, etten muista sellaista vuotta, joka tilinpäätöksessään ei olisi varsin merkittävästi poikennut hyväksymästämme talousarviosta. Pari viimeistä vuotta tässä esimerkkinä:

vuosi 2021 talousarvion alijäämä 2 770 000 euroa, toteutunut alijäämä 434 000 euroa, ero 2 336 000 euroa

vuosi 2022 talousarvion alijäämä 1 840 000 euroa, toteutunut ylijäämä 1 267 000 euroa, ero 3 107 000 euroa

vuosi 2023 talousarvion ylijäämä 16 000 euroa, kaupunginhallituksessa esillä ollut tilinpäätösarvion ylijäämä 1 300 000 euroa - olisikohan talousarvioon esitetty ylijäämää kokoomuksen Touko Sikalan rauhoittamiseksi?

Samanlaista varovaista budjetointia on harjoitettu aiemminkin. Ja koko ajan ilmassa ovat olleet laesteremäiset painelaskelmat, että tulevaisuudessa menee huonosti.

Viime vuodelta meille esitetään erikseen hyväksyttäväksi teknisten palveluiden talousarvion poikkeama 1 130 000 euroa. Poikkeamalle on esitetty perusteet, mutta ne olisivat ilmeisesti pääosin olleet tiedossa jo talousarviovuoden aikana. Talousarvion muutosesitys on vain jäänyt tekemättä. En osaa arvioida käytäntöjä, mutta jotenkin minusta tuntuu, että vastuuta siitä tulisi asettaa teknisten palvelujen ohella myös taloushallinnon seurannasta vastaaville.

Päätöksäsitelyssä ei ole lainkaan huomiota kiinnitetty siihen, että viime vuoden talousarvion verotulot poikkeavat 2 300 000 euroa. Jotenkin kuvittelen, että niistäkin olisi marraskuussa jo ollut tietoa ja mahdollisuus tehdä talousarvion muutosesitys. Eivätkös tulot ja menot ole samalla viivalla?

No, menneistä pitää oppia ja suunnata katse tulevaisuuteen. Vasemmiston valtuustoryhmä on kirjallisesti jättänyt näkemyksiä ensi vuoden talousarvion valmisteluun. Keskeinen lähtökohta on seuraava:

Talousarvion laadinnan pohjana tulee pitää kaupungin asukkaiden tarvitsemien palvelujen järjestämistä. Kaupungin veto- ja pitovoimaisuus perustuvat siihen, miten hyvin asukkaat viihtyvät ja miten houkutellaan uusia asukkaita. Ensin siis selvitetään tarpeet ja sen jälkeen katsotaan rahoitus ja mahdollinen lainanotto.

Olemme esittäneet myös **kolmannen sektorin** toimintamahdollisuuksien kehittämistä, sillä se tukee kaupunkistrategiassa esitettyä ajatusta, jonka mukaan vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden. Kaupungissa tulisi määritellä kolmannen

sektorin toimijoita tukeva resurssityöntekijä ja panostaa lisää määrärahoja yhteisöjen toimintaan.

Työllistämiseen tulee mielestämme lisätä huomattavasti rahoitusta, joka vastaavasti voi säästyä KELAlle maksettavan työttömyysturvamaksun (tänä vuonna yli 600 000 euroa) pienenemisenä. Kaupungin tulee olla esimerkkinä myös yrityksille ja muille yhteisöille palkkatukityöllistämisen toteutuksessa, jotta tälläkin hetkellä 375 työmarkkinatukikokeilussa olevien orivesiläisten työttömien määrää saadaan pienennetyksi. Työllistämällä on myös merkittävät vaikutukset kuntalaisten elämään ja hyvinvointiin, mikä jatkossa voi vähentää mm. sosiaali- ja terveysmenoja.

Myös **kirjaston, kansalaisopiston ja muun kulttuurin** panostusta tulee jatkossa lisätä. Erityisesti tämä näyttää tulevan ajankohtaisesti, jos maan uuden hallituksen rajut suunnitelmat näiden toimintojen valtion rahoituksen supistamisesta tullaan toteuttamaan. On pakko sanoa, että harmittaa katsella ympärilleen kaikkea uutta – Mänttään on noussut kuorotapahtuma, Kangasalla on oma festinsä, Keuruulla toteutetaan Taiteen edistämiskeskuksen osarahoituksella musiikkileiriä. Mitä ja missä on Orivedellä vaikkapa kaupungin ja Kampuksen yhteistyöllä?

Kaupunkimarkkinointi on kuluneen vuoden aikana harpponut eteenpäin. Työtä on jatkettava ja siihen tarvitaan lisäpanostusta. Tiedottaminen ja markkinointi kulkevat käsi kädessä.

Summa summarum, kiitokset viime vuoden toiminnasta kaikille asianosaisille. Ja kiitosten osana on muistettava, että parantamiseen on aina varaa.